

Žalobkyně k odůvodnění svého nároku tvrdila však též to, že se žalovaný zavázal smlouvou vyživovati Františka B., k němuž uznal prý i otcovství. Prvý soud pokládal takový tvrzený závazek žalovaného za darování a ježto nedošlo ke skutečnému odevzdání a ani k sepsání notářského spisu o tom, nezabýval se již tímto důvodem žalobkynina nároku. Odvolací soud pak proti stavu spisů měl za to, že žalobkyně neopírá svůj nárok o závazek o smlouvu. Posouzení sporu v tomto směru nižšími soudy není správné.

Není překážky, aby žalovaný přes to, že Františku B. svědčí zákonná domněnka manželského původu, neuznal, že on je přirozeným otcem Františka B., a nezavázal se i Františka B. vyživovati. Předpokladem platnosti tohoto závazku není předchozí oduznání manželského původu Františka B., neboť převzetím takového závazku žalovaným není nic měněno na statusových právech Františka B. Jestliže žalovaný takový závazek skutečně převzal, šlo jen o smlouvu, smír, kterým smluvci vyrovnávali mezi sebou sporné právní poměry a kterým žalovaný převzal na sebe smlouvou, smírem, povinnost, která mu mohla býti uložena po případě i dle zákona. Vždyť mohlo v době tvrzeného smíru nebo později dojít k žalobě na oduznání manželského původu Františka B. — není dosud jisto, že manželský otec Františka B. zmeškal lhůtu dle § 158 obč. zák. — a pak i k přidržení žalovaného jako nemanželského otce k vyživovací povinnosti podle zákona (§ 166 obč. zák.). Nešlo by tu tedy, kdyby žalobkyní tvrzený závazek byl zjištěn, o uznání neb slib plnění bez zavazovacího důvodu, nýbrž o platný závazek, kterým se chtěl žalovaný snad zprostiti oné možné povinnosti k náhradě, jež by na něm jako přirozeném otci Františka B. mohla býti požadována důsledkem § 158 obč. zák. neb jinak. Právem by se pak žalobkyně domáhala dle § 1042 obč. zák. na žalovaném náhrady nákladů, kdyby její tvrzení bylo pravdivé. Ježto však nižší soudy vycházejíce z jiného právního názoru, neučinily v tom směru žádná zjištění, bylo rozsudky obou nižších soudů zrušiti (§ 510 c. ř. s.). Na prvním soudě bude, aby podle nabízených důkazů zjistil, zda žalovaný vskutku převzal závazek žalobkyní tvrzený, a kdyby tomu tak bylo, aby přezkoumal — po doplnění přednesu stran, bude-li toho třeba —, zda podle tehdejší mohoucnosti žalovaného a potřeb Františka B. je výživné, požadované žalobou jako náhrada nákladů, přiměřené.

Čís. 16677.

I. Směnečný závazek nezaniká smrtí směnečného dlužníka, nýbrž přechází dědickou posloupností na jeho dědice.

Směnečný platební příkaz může býti vydán proti bezvýminečně přihlášeným dědicům směnečného dlužníka, jemuž byla odevzdána pozůstalost, prokázal-li směnečný věřitel úředním potvrzením pozůstalostního soudu, že jsou právními nástupci směnečného dlužníka.

II. Spojil-li žalobce v takovém případě s návrhem na vydání směnečného platebního příkazu další žalobní žádost, aby žalovaným bylo rozsudkem uloženo zaplacení směnečné sumy, nebude-li uvedenému návrhu vyhověno, jest to pokládati za návrh podle § 554 c. ř. s., který se stane zbytečným, bylo-li návrhu na vydání platebního příkazu vyhověno.

(Rozh. ze dne 28. ledna 1937, R I 1545/37.)

K II. srov. rozh. č. 12846 Sb. n. s.

Žalující úvěrní ústav navrhl vydání směnečného platebního příkazu proti stěžovatelům, připojiv k žalobě jednak úřední potvrzení okresního soudu v M. z 13. května 1937, č. j. D 150/34-16, podle něhož jim byla jako zákonným dědicům Jindřicha K., bezvýmínečně přihlášeným k dědictví odevzdací listinou z 28. srpna 1934, č. j. D 150/34-3, odevzdána jeho pozůstalost, a předloživ dále pět směnek po 10.000 Kč a dvě po 20.000 Kč, které prý uvedený Jindřich K. akceptoval, a dále navrhl, aby bylo pro případ, že by nebylo vyhověno návrhu na vydání směnečného platebního příkazu, uznáno rozsudkem, že žalovaní jsou povinni rukou společnou a nedílnou zaplatiti žalobkyni 90.000 Kč s přísl. Soud první stolice směnečný platební příkaz vydal, ale po vydání směnečných námitek, omeziv řízení na námitku pasivní legitimace žalovaných, opět jej zrušil, vysloviv právní názor, že přechod směnečného závazku z akceptanta na dědice není vysloven ani v § 86 směn. zák., ani jinde v platném právním řádě, a dále že eventuální žádost není ve směnečném řízení přípustná. K odvolání žalujícího ústavu zrušil odvolací soud rozsudek prvního soudu, vyhradiv svému rozhodnutí právní moc (§ 519 č. 3 c. ř. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu žalovaných.

Důvody:

Odvolací soud vyslovil právní názor, že podle § 548 obč. zák. přešel směnečný závazek Jindřicha K. na jeho dědice, jímž byla pozůstalost odevzdána. Tomuto názoru je přisvědčiti, aniž je třeba podrobně vyvracetí obšírné vývody rekursu dokazujícího opak, neboť jak první soud, tak stěžovatelé mylně vycházejí z toho, že dědickou posloupností nevznikl jejich směnečný závazek. O tom ovšem nelze pochybovati, ale o to přece nejde, nýbrž o to, zda na ně dědickou posloupností přešel směnečný závazek z ústavitele Jindřicha K. Na tu otázku podává jasnou odpověď odvolacím soudem citovaný § 548 obč. zák. (viz i §§ 531, 547 obč. zák.) a opačné vývody stěžovatelů nemají v zákonných ustanoveních žádné opory. Prvým soudem citovaný § 86 směn. zák., jakož i stěžovateli uváděné ustanovení § 102 směn. zák. nemají s podstatou sporné otázky nic společného. Žalující úvěrní ústav nenavrhoval přece, aby byl proti stěžovatelům vydán směnečný platební pří-

kaz důsledkem jejich směnečného akceptu, nýbrž proto, že jsou dědici akceptanta Jindřicha K., a proto rekursní vývody o nutnosti formální a materiální totožnosti akceptanta s osobou směnečníka nemají významu.

Prvý soud dále zamítl rozsudkem žalobu, aby žalovaní byli uznáni povinnými zaplatiti žalobci rukou společnou a nerozdílnou částku 90.000 Kč s příslušenstvím, a to proto, že prý eventuální žalobní žádost není ve směnečném řízení přípustná. Odvolací soud naproti tomu vychází z právního názoru, že žalobce byl oprávněn spojití s návrhem na vydání směnečného platebního příkazu další žalobní žádání, aby žalovaným bylo rozsudkem uloženo zaplacení směnečné částky, nebude-li návrhu na vydání směnečného platebního příkazu vyhověno, a proto zrušil rozsudek prvního soudu i potud, pokud jím byla zamítnuta žaloba o zaplacení 90.000 Kč s příslušenstvím. Také tento právní názor stěžovatelé napadají.

Co se týká uvedeného t. zv. eventuálního návrhu, nelze mu rozuměti jinak než jako návrhu ve smyslu § 554 c. ř. s., neboť by jinak šlo o nepřipustnou kumulaci, ježto o každém z obou návrhů by muselo býti rozhodováno v jiném řízení (§ 227 c. ř. s.). Tím, že v souzeném případě bylo návrhu na vydání směnečného platebního příkazu vyhověno, stal se návrh učiněný podle § 554 c. ř. s. zbytečný, neboť podle právě uvedeného zákonného ustanovení, které platí i pro směnečné řízení (viz posudek nejvyššího soudu uveřejněný jako sdělení č. 2 Věst. mín. spravedlnosti, 1933, č. 1), mohlo by býti jen tehdy postupováno, kdyby návrhu na vydání směnečného platebního příkazu nemohlo býti vyhověno a kdyby byl odmítnut. Tomu tak v souzené věci však nebylo. Nemohl proto první soud vůbec o návrhu tom rozhodovati a právem tudíž v té příčině odvolací soud rozsudek prvního soudu zrušil.

Konečně vyslovil odvolací soud právní názor, že žalující úvěrní ústav mohl podle §§ 559, 550 c. ř. s. prokázati veřejnou listinou, t. j. úředním potvrzením okresního soudu v M. L., že žalovaní jsou dědici akceptanta Jindřicha K. Pokud stěžovatelé dovozují opak, nelze jim přisvědčiti, neboť názor odvolacího soudu odpovídá uvedeným předpisům civilního řádu soudního a nejvyšší soud v jiném podobném případě vyslovil stejný názor (rozh. č. 12846 Sb. n. s.), který nebyl vývody rekursu vyvrácen.

Čís. 16678.

Přesun kompetence v příčině nálezů o náhradě škody na okresní, resp. zemské výbory, stanovený v odst. 5 § 19 zákona č. 77/1927 a č. 169/1930 Sb. z. a n. týká se jen předpisů o rozpočtu (§ 10 zákona č. 329/1921 Sb. z. a n.); jinak však zůstala nedotčena ustanovení §§ 4, 5 a 99 zákona č. 126/1920 ve znění zákona č. 125/1927 Sb. z. a n., podle nichž o povinnosti k náhradě škody pořadem stolic rozhodují okresní resp. zemské úřady.